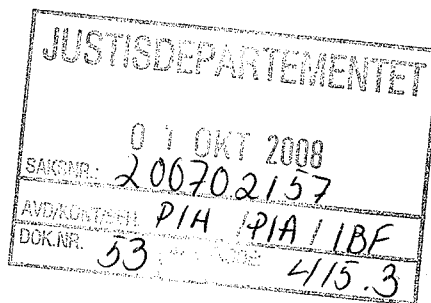

POLITIET

Justisdepartementet
Pb 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
2008/04699-3 008

Dato
30.09.2008

HØRING – REGELVERKET OM VAKTVIRKSOMHET

Oslo politidistrikt (OPD) viser til høringsbrev av 4. juli 2008 med svarfrist 3. oktober 2008 vedrørende forslag til endringer i lov om vaktvirksomhet.

Vi har enkelte synspunkter på de foreslåtte endringer.

§ 2 Egenvakthold – Ordensvakter

OPD støtter forslaget om at egenvakthold omfattes av loven. Slik loven er formulert antas det at de fleste ordensvakter vil omfattes av loven. OPD vil likevel be departementet å vurdere om det er behov for å presisere dette i § 2.

Ved å inkludere alle former for ordensvakter i loven vil man unngå en urimelig forskjellsbehandling med hensyn til opplæring, avhengig av om vaktene er ansatt direkte av serveringssted eller leies ut fra godkjent vaktforetak. Ved å gjennomføre den foreslåtte endringen unngår man denne forskjellsbehandlingen, og sikrer en adekvat opplæring av ordensvaktene. Vi mener videre at det bør stilles krav til at ordensvakter må ha gjennomført tilleggsutdanning/ordensvaktopplæring godkjent av politiet, jf forslaget § 9 bokstav d.

§ 3- tillatelse til å drive vaktvirksomhet

Oslo politidistrikt vil be departementet om å vurdere om kravet i siste ledd om å skille ut vaktvirksomhet i egen juridisk enhet bør gjøres gjeldende for alle virksomheter, ikke bare forvaltningsorganer. OPD har hatt søknader fra bemanningsselskaper som vil tilby personale til vakthold. Et bemanningsselskap skilte ut eget selskap som har vaktholdet på Oslo lufthavn. Hensyn som kan begrunne dette er lovens krav om tilfredsstillendeandel, og klarere grenseoppgang i forhold til hvem vandelskravet skal gjelde for.

Erfaringsmessig er dette en type foretak som har ytret ønske om også å tilby utleie av vektere. Samtidig kan det i mange tilfeller, slik regelverket er i dag, forekomme krav til ansattesandel (søknad om politiattest) selv om disse ansatte ikke skal engasjeres i forbindelse med vaktvirksomhet. Klare skiller på dette området vil være til stor hjelp for

Oslo politidistrikt

91 Strategisk Stab, besøk: Grønlandsleiret 44, 0190 OSLO
Post: Postboks 8101 Dep, 0032 OSLO
Tlf: 22 66 90 50 Faks: 22 66 87 01

Org. nr.: 961398142
Postgiro: 7694.05.08319

politiet ved behandling av søknader om politiattest, samt årlig vandelskontroll av vektere, og kanskje viktigst: ivareta personvernet i større utstrekning. Tilfredsstillendeandel synes å være et ønske fra arbeidsgiver i mange sammenhenger, også for yrker der det ikke foreligger hjemmel for utstedelse av politiattest. Når skillet mellom vaktvirksomhet og annen virksomhet er uklart, antas dette å kunne utnyttes av arbeidsgiver/foretaket. Et juridisk skille vil på den måten bidra til i større grad å beskytte arbeidstakernes/ansattes personopplysninger.

§ 4 – tillatelses- og kontrollmyndighet

Delegering av stedlig kontroll av vaktforetakenes avdelingskontorer til lokalt politidistrikt bør reguleres i ny vaktvirksomhetsforskrift. Det må åpnes for at politiet selv avgjør hvem de vil kontrollere.

§§ 5 og 6

Ingen særlige merknader

§ 7 - tilbakekall

Oslo politidistrikt tiltrer forslaget om tilbakekall av tillatelse til "sovende" selskaper. Det vil gjøre politiets kontroll og oppfølging vesentlig bedre ved at man i større grad kan forholde seg til aktive selskaper. Erfaringsmessig er det noen selskaper som innhenter tillatelse og som etter en tid midlertidig eller varig legger ned virksomheten, uten at politiet informeres eller at virksomheten opphører i Enhets- og foretaksregisteret. Dagens regelverk har ingen klare bestemmelser for tilbakekall av slike tillatelser, med det resultatet at det i dag trolig finnes en del "sovende" tillatelser.

§ 8 – krav til ansatte

Politiet tror det kan by på utfordringer å avgrense hvem i et vaktelskap som skal undergis vandelskontroll. Det kan være flere personer enn de som rent språklig er "direkte knyttet til vaktjenester" som "har tilgang til sensitive opplysninger". Eksempelvis har mange selskaper egne selgere som besøker kunden, befarer og gir tilbud, og i det hele tatt er kontakten mellom kunde og selskap. Det er uklart for oss om disse vil være omfattet av vandelskravet.

Lovforslaget reiser spørsmålet om i hvilken grad verserende (uavgjorte) straffesaker bør fremkomme i politiattesten. Det er lagt til grunn i brev av 10. oktober 2007 fra Politidirektoratet at politidistriktene ikke lenger kan be direktoratet om tillatelse til å anmerke uoppgjorte straffesaker på politiattest. Dette er begrunnet i at en slik praksis er i strid med EMK og EMDs praksis. Oslo politidistrikt er enig i at praksisen er uheldig.

Politiet er likevel ikke avskåret fra på nærmere vilkår å gi arbeidsgiver underretning dersom en ansatt har uoppgjorte forhold som sannsynliggjør en uakseptabelandel for en vakter. (Brudd på taushetsplikt i kriminalitetsforebyggende øyemed, jf også vaktvirksomhetsforskriften § 4. tredje ledd).

Oslo politidistrikt mener at gode grunner taler for å beholde den gjeldende hovedregel om at politiattester bare skal utleveres til den opplysningene gjelder. Dette er blant annet begrunnet i at mange ikke er kjent med/forstår hvilke opplysninger som vil fremkomme på attesten. Jo mer informasjon som skal medtas på attesten, jo sterkere er begrunnelsen for at det bare er søkeren selv som skal motta attesten. Dersom det gis anledning til å utstede utvidet uttømmende politiattest ved ansettelse eller ved særskilte grunner i ettertid, er det

også grunn til å innskjerpe rutinene rundt *hvem* som skal kunne motta denne informasjonen. Politiet har opplevd at informasjonen er brukt feil av vaktforetaket i arbeidstakers disfavør.

Skal det være adgang til å sende informasjon direkte til vaktforetaket, er det OPDs oppfatning at det tas inn bestemmelse om at det eksempelvis er kun personalsjef og/eller administrerende direktør/daglig leder i selskapene som kan be om og motta slik informasjon. En slik bestemmelse vil styrke personvernet og bidra til at det ikke søkes om politiattest flere ganger for en ansatt. Navn på den/de i selskapene som skal gis anledning til å håndtere informasjon om ansattesandel bør fremgå av det nye registeret. Det bør derfor også stilles krav om at navnet på den i selskapet som skal håndtere politiattestene oppgis i søknaden om tillatelse til å utøve vaktvirksomhet, og at selskapene underlegges samme plikt til å melde endringer til politiet som for virksomhetens eierskap, styre, deltakere og daglig leder, jf lovforslagets § 3 sjuende ledd.

Som det er presisert i arbeidsgruppens forslag, samt høringsbrevet fra departementet, anses det helt avgjørende for om en slik varslingsplikt kan pålegges politiet at det opprettes, og kontinuerlig vedlikeholdes et vekterregister som en del av nytt vaktelskapsregister. Videre må det tilrettelegges for at vekterregisteret "kommuniserer" med, eller med enkle grep hos det lokale politidistriktet kan "vaskes" mot strafferegistrene..

§ 9 – krav til utdanning

Oslo politidistrikt støtter forslaget fra arbeidsgruppens flertall om at opplæring i publikumsrettede tjenester skal inngå i grunnutdanningen. De aller fleste vekteroppdrag vil medføre en kontakt med publikum som forutsetter et minimum av kompetanse på dette området.

Oslo politidistrikt støtter for såvidt flertallets forslag om 140 timers obligatorisk grunnutdanning, uten at vi har direkte oppfatning av hva som vil være et riktig timeantall. Forslaget innebærer uansett en styrking av utdanningen og det er etter vår oppfatning nødvendig. Det vil i større grad sikre at vektere som utfører tilsyn har den nødvendige teoretiske innsikt, og bidra til å forhindre at uskolerte vektere (med kun kortvarig introduksjonskurs) blir satt til å utføre oppdrag mer eller mindre på egenhånd. Det er kjent for Oslo politidistrikt at det forekommer at vektere som kun har introduksjonskurs etter dagens regelverk blir satt til selvstendig oppgaveløsning uten tilsyn.

Krav om avleggelse av eksamen innen seks måneder fra påbegynt utdanning fremstår som et rimelig krav for å sikre at utdanningen i sin helhet gjennomføres, og at praksisperioden ikke utnyttes som "fullverdig" arbeidsstyrke av foretakene. Det er viktig at den samme tidsrammen også gjelder for alle, dvs også deltidsansatte/vikarer. Dagens ordning med krav om at midlertidig ansatte må avslutte opplæringen innen de har utført 850 timer vaktoppdrag oppleves som svært uheldig. Den er vanskelig å kontrollere, og åpner for misbruk som vi har grunn til å tro forekommer.

Når det gjelder hvem som skal forestå opplæringen mener vi at det ideelle ville være om det offentlige utdanningssystemet tok ansvar for dette. Vekterjobben er et etablert yrke med mange utøvere. Det utøves i hele landet. NAV tilbyr vekterkurs som yrkesopplæring/attføringstiltak. Politiet kan ikke – av mange grunner – være ansvarlig for opplæringen.

Dagens ordning med at POD godkjenner alle fagplaner bør i alle fall videreføres. Videre bør det legges mer arbeid i kravene til fagplaner og kvaliteten på disse. Det må bl.a. tas stilling til instruktørens kompetanse og bakgrunn.

Lovforslaget sier ikke noe om godkjenning av tilleggsutdanning til spesialtjeneste. Slik vi forstår det er dette tenkt regulert i ny forskrift. Vi mener at POD bør godkjenner alle opplæringsplaner. Her er det et behov for å bli tydeligere på innholdet i fagplanene til de som tilbyr kursene: Hva skal til for å tilby opplæring i ledsagelse, eller pengetransport? Hvilke krav skal stilles til instruktørene (bakgrunn, vandel)?

Innholdet av tilleggsutdannelse bør fastsettes før det kan bli aktuelt å gi dispensasjon fra deler av en tilleggsutdanning. Det er lett å tenke seg tilfeller der vaktelskap på vegne av ansatt(e) ønsker å søke om slik dispensasjon, eksempelvis der den ansatte har praktisk erfaring fra lignende sikkerhetsarbeid. Det vil være vanskelig for en saksbehandler i politiet å avgjøre hvorvidt grunnlaget for en dispensasjon er til stede dersom man ikke har kravene til tilleggsutdannelsen som referanse.

Når det gjelder godkjenning av instruktører og avsluttende prøver mener Oslo politidistrikt at det er mest hensiktsmessig at dette ivaretas av Politidirektoratet eller en annen sentral enhet/gruppe.

§ 10 Uniformering

Det er et godt forslag at det skal fremgå om man er fullt opplært eller under opplæring.

§ 11 Legitimasjon

Vi støtter forslaget, men politiet ønsker ikke å stå for utstedelsen av kortene.

§ 12 Bruk av makt og våpen

Vi støtter forslaget om en slik bestemmelse, selv om den strengt tatt er unødvendig. Etter vårt syn bør man ikke gjøre noe forsøk på å beskrive nærmere grensene for vekters adgang til maktutøvelse.

Vekters adgang til å bære håndjern og batong bør omtales i denne bestemmelsen – eventuelt forskriften.

§§ 13 –16

Ingen særlige merknader.

§ 17

Det er en viktig og nødvendig regel etter vårt syn.

§ 18 – register

Det er helt avgjørende for politiets arbeid opp mot vakterbransjen at det etableres et godt register. Dagens vaktforetakregister er ikke tilfredsstillende. Registeret har ikke blitt vedlikeholdt på svært lang tid, og har tilnærmet ingen nytteverdi i kontrollsammenheng. Registeret ivaretar heller ikke historiske opplysninger, slik at det er helt og holdent opp til hvert enkelt politidistrikt på annen måte å ivareta historikk og notoritet. I tillegg til disse helt sentrale manglene oppleves registeret som ustabilt og misvisende i forhold til hvilket politidistrikt de ulike foretakene tilhører. Funksjonaliteten har med andre ord en standard

som ligger langt under det man kan forvente av et elektronisk register/saksbehandlerverktøy i dag.

En arbeidsgruppe nedsatt av Politidirektoratet, leverte 10.06.08 en funksjonell kravspesifikasjon til nytt vaktelskapsregister. Oslo politidistrikt var representert i denne gruppen, og mener det er nødvendig å etablere en ny arbeidsgruppe for oppfølging av dette arbeidet. For å sikre at et nytt register ivaretar politiets behov, er det viktig at politidistriktene er representert i en slik gruppe.

Merarbeid for politiet

For å kunne følge opp loven og dens formål er det viktig å understreke at dette vil kreve mer arbeid og dermed også mer ressurser; både til ansatte og utstyr (f eks register og opplæring). For at dette ikke skal gå ut over andre politioppgaver må politiets ressurser økes tilsvarende

Det er ca 8 000 vektere ansatt i vaktforetak med hovedkontor i Oslo. Politiet må vurdere disse årlig i forbindelse med vandelssjekken. Med ny lov kan arbeidet lettes vesentlig, slik at sjekken i større grad kan bli helelektronisk, men det krever uansett kontakt med hvert selskap.

Oslo politidistrikt har nå 44 godkjente vaktforetak. Vi anser at for å sørge for en god kontroll og oppfølging kreves to årsverk bare til dette.

Med hilsen

Sveinung Sponheim
visepolitimester

Berit Kleve Madsen

Fra: Tone Merethe Pedersen [tone.pedersen@politiet.no]

Sendt: 1. oktober 2008 13:22

Til: Postmottak JD

Emne: Høringsuttalelse

<<QBE35_.doc>>

Vedlagt følger høringsuttalelse vedr. gjennomgang av regelverket om vaktvirksomhet.

Mvh

Tone Pedersen

Strategisk stab

01.10.2008